

DÉLSOMOGY

Függetlenségi és 48-as párti politikai lap. Megjelenik Vasárnap.

<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 korona. — Fél évre 4 korona. Negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes példány ára 20 fillér. —</p>	<p>Felelős szerkesztő: BARVÁRTH GYULA.</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Igmándy-utca 60 szám. Kéziratot vissza nem adunk. — Nyilt-tér garmond sora 40 fillér. —</p>
---	---	---

Panama-láz.

(F. É.) Egy idő óta a magyar társadalmat s közéletet furcsa betegség fogta el. Furcsának nevezzük, noha épen olyan joggal undorítónak is mondhatnánk. Az emberek egymásközti érintkezésében bizonyos hidegség, tartózkodás figyelhető meg, melynek közvetlen okozója a bizalmatlanság a gyanu, a félreértés. Mindeniben gazembert látunk, vesztegetőt, panamistát. Ha valaki ismerőseink közül valamely szállítást nyer el, valamely kedvező üzlethez jut, ha tényleg megbízhatósága, vagy képességei előre látható eredményekkel járt, akkor mindjárt ott szállong körülötte a gyanu sötét árnyéka, mely mindent sötét szürke színbe von, s mely azonnal meggyanusítja még a legtisztességesebbeket is, azzal, hogy az elért eredményt nem tehetségének, nem képességének köszönheti, hanem azt valamiképen kijárta, Livesztegette, kipanamáztta.

Panamista! Ez ma minden közéleti tevékenységet kifejtő polgártársunk hizelgő jelzője. Senki sem gondol avval,

minő megbecstelenítő, minő lealacsonyító megbélyegzést követnek el ezzel. Nem gondolnak avval, hogy a terjesztendő hír, ha még oly csekély tápból is merit, mindig talál hiszékeny lelkekre akik azután továbbterjesztve az aljas rágalmat, végtére olyan feneket kerítenek annak, hogy végeredményben még az is hitelt ad a gyanusításnak, aki különben teljesen s jogosan meg van annak ellenkezőjéről győződve.

S vajjon honnan az erkölcsök, a közéleti leromlás, ez elfajulása? Minek tulajdonítsuk, ezt a minden egyéb csak épen nem magyaros szokásnak térhódítását? Miért pusztít ez a gyanusító láz, ez a hátmögi politika közéletünkben? Mi fertőzte meg annyira társadalmunkat, hogy minden lelkifurdalás nélkül szolgáltat ki tiszteletreméltó egyéneket a megvetésnek, megbélyegzésnek, a közutálatnak. Nem törődik azzal, hogy soha senki elégtételt ezért neki nem szolgálhat, mert mindig fog akadni s nem is egy, aki dacára a cáfolatoknak még mindig inkább a rágalomnak, mint a védekezésnek ad hitelt.

Hiába bizonykodik az illető, hiába

igazolja aktákkal, tanukkal, okiratokkal, intakt, tisztességes eljárását, a gyanutól kikezdett közvélemény már nem tudja megmásítani s egész élete végéig viselni kell majd azt a keresztet, mit a könnyelmű rágalom, a gyanusítás, a megbélyegző szándék reá sütött.

S most éli fénykorát ez a panama-láz. Ma mindenki, kinek tisztességes nyakkendője, önérzetes fellépése s esetleg képzettsége, tehetsége van magasabb célok s dolgok elérhetésére, azt már megtámadja a panama láz, hogy rövidesen kivégezze s átadja a közmegvetésnek.

Vajjon rendjén van-e ez a dolog? Kulturálamban, művelt országban szabad ilyennek megtörténnie? Szabad azokat, sérteni kik a társadalmi életben, a közéletben szerepet játszanak, csupán azért, mert képességeik erre predestinálják, mert meg van minden kvalifikációjuk arra nézve, hogy tényleg szerepet játszanak a társadalmi s ezzel egybefüggő közéletben.

Erős tisztító áramlatra van szükségünk, mely elsőpri ezt a felesleges, a közéletre mázsás súlylyal nehezülő

A két Tóni.

Irta: GOTTIER LAJOS.

Folytatás.

II.

Elutaztak.

Szentérdy Péter ott maradt az öreg kastélyban az ő mélységes szerelmével. Nem volt a napnak egyetlen szaka, egyetlen órája, amelyben ne gondolt volna arra a szöke hajú, sötét szemű asszonyra, aki boldogan és ezer reménnyel telve hagyta őt ott, hogy kirepüljön a nagy világba. Sokat gondolt arra az ismeretlen Tónira is, aki az utóbbi napokban annyit foglalkoztatta a Beatrix képzelőtehetségét. Önkénytelenül gyűlölte őt amint a szerelmesök a vetélytársat csak gyűlölni képesek.

Péter sorra kereste fel azokat a helyeket, ahol együtt volt vele. Itt ültek az utolsó estén a kis theasztal mellett. Amott az ablakfülkében ígérte meg neki, hogy írni fog néha. Ott a lépcsőházban szorította meg a kezét utoljára, mikor elutaztak...

Ezekben az apró emlékekben volt összes boldogsága. Végkép a kastélyba költözött, télen ugy sincs sok dolga a gazdálkodó embernek.

Beatrix megtartotta ígérteit. Egy-egy sebtében odavetett képeslapot küldött néhánéhá. Rendesen csak pár sor volt rajta és sok ismeretlen aláírás. Egyiken a Kendreő Tóni neve is rajta volt. Valami nagy mulatság közben írhattak. Meglátszott a levélke egész külsején.

Szentérdy ezekre a rövid epistolákra rendesen hosszú levelekben válaszolt. Kend-

reő Tónit azonban sohasem hozta föl. Nem akarta féltékenységével még a távolból is gyötörni a mulató asszonyt.

És miközben a Gaálócy-testvérek vigan töltötték a telet a fővárosban, cigány, pezs-gő, színház, korcsolya és táncmulatságokkal fűszerezve, Szentérdy esténként ott ült egymaga az ódon ebédlőben a füstös családi képek társaságában.

Volt ott a többek közt egy szép asszony arcképe, amely nagyon hasonlított Beatrixhoz. Egyik úkanyjuk volt, aki kétszáz év előtt élt.

Szentérdy sokat elnézte ezt a képet. Az aranyráma keretéből ugyanazok a finom metszésű piros ajkak és ugyanazok a bárosnyos fényű szemek mosolyogtak reá, amelyek annyira elrabolták nyugalmát.

És multak a hetek, a hónapok és a

A farsangi ujdonságok nagy választékban raktárra érkeztek.

Különlegességek batistok, grenadin és Tüllökben.

Nagy választék alkalmi écharpokban!

DEUTSCH DÁVID FIA divatházában SZIGETVÁR.

panamázát. Tünjön el a magyar közéletből a könnyelmű gyanúsítás, a mindent megrágalmazni óhajtó durva törekvés, hogy egy szebb jövő, egy boldogabb korszak válthassa fel ezt az áldatlan minden előhaladást, minden fejlődést meggyilkoló beteges állapotot, mely nemcsak a közéletben érzeteti pusztító, sorvasztó hatását, hanem egész társadalmi életünket megméltelyezi.

Ha ezt előrhetjük, ha csirájában meg tudjuk fojtani azokat a bakteri-umokat, melyek a panamázát éltetik, akkor talán mi is jobb idöket remélhetünk s az országra is jobb napok virradhatnak, amai szomorú, sivár-talan minden kilátást nélkülözö, sötét jelennél.

A politikai helyzet.

A király állapota.

Bécs, január 6.

A király állapota teljesen jó. Még meg van ugyan hülve, azonban a jövő héten már elhagyhatja Schönbrunn-t. A felség nem tartja meg a kihallgatás-t, de már részt fog venni az udvari bálor

A képviselőház ülése.

Budapest január 7.

A képviselőház pénteken az ünnepek miatt szombaton pedig a görög szerződésük karácsonya miatt nem tartott ülést s így a legközelebbi ülés holnap hétfőn lesz. Ennek az ülésnek a napirendjére a szerb kereskedelmi szerződés részletes tárgyalása, Polónyi Géza a külön bank felállítására vonatkozó indítványának megokolása, a megüresedett bizottsági tagsági helyek betöltése és a bank szabadság meghosszabbítására vonatkozó törvényjavaslat tárgyalása van kitűzve.

Az olasz király látogatásai.

Róma, január 6.

Az olasz király elhatározta, hogy a tavasszal körutra indul, amelynek keretében látogatásokat fog tenni az összes európai fejedelmeknél.

Néhány szó a közvilágításról.

Folytatás.

Miért tartja a szakértő előnytelennek azt, ha nemcsak a külső hálózat és annak tartozéka, hanem a belső telep berendezése is megváltás tárgyát képezi?

Először tudnunk kell, hogy a külső hálózat és annak tartozéka mintegy 60—75000 kor. értéket képvisel. Tehát nem oly kis érték az, amelyet a városnak a leltári árban megváltani kell, vagy a mely concessió lejártával a város tulajdona lesz.

De tudnunk kell azt is, hogy megváltás esetén mi képezi a megváltás tárgyát. Megváltandók a megváltás alapjául szolgáló leltárban felvett értékek. Ezen leltárba az üzembe helyezéskor azon érték vétetik föl, amelybe a berendezés a vállalkozónak tényleg került. Azután minden évben benyújtja a vállalkozó az előző évben eszközölt új beruházások jegyzékét és értékét, amelylyel a leltár ki lesz egészítve. Ezen leltár végösszege a megváltási ár.

Ezután figyelembe kell vennünk, hogy ilyen üzemenél a gépeket 20 év alatt, a külső hálózatot 30 év alatt, az épületeket 50 év alatt szokás leírni. Tehát ezen idő leltével ezek a vállalkozónak ingyenben vannak.

Most vegyük fel példaként, hogy a város a 32-ik üzem évben váltaná meg a villam üzemet. Ez esetben az első terv szerint a városnak meg kellene fizetnie, nemcsak a már teljesen leírt és 2 éve ingyen használt külső hálózat beszerzési értékét, de ki kellene fizetnie az összes gépek beszerzési árát is, mely gépeket a vállalkozó a-

zonban már 12 évvel azelőtt leírt, tehát már 12 éve ingyen használt, melyek már az üzemre alig alkalmasak, de melyeket a vállalkozó nem selejtezett ki, mert ezeket mint ki-segítő gépeket tartja, főleg azért is, mert megváltás esetén ezekért is az üzembehe-lyezéskori beszerzési értéket kapja meg.

A szakértő szerint elég ellenérték, ha a vállalkozó az általa leírt hálózat teljes leltári és beszerzési értékét kapja meg. Ezeknek megváltása a városra sem előnytelen, mert ezek állandóan jó karban tartandók, és így az üzemre alkalmasak. De mit csináljon a város az üzembehelyezéskor be-szerzett és a megváltáskor már elavult gé-pekkel? Ugy jár velök mint pl. Eger városa mikor a villam üzemet megváltotta. Itt mintegy 600.000 kor. megváltási összeget kellett fizetni, de mert a berendezés nagy része üzemre alkalmatlan volt, azonnal újabb 500.000 koronát kellett befektetni. Így most mintegy 1200.000 korona befektetése mellett üzeme drága és hasznot nem hajt. Vagy pl. mint Kaposvár, aki még most sem hevorte ki a befektetés és megváltás által előállott drága üzemet.

Térjünk most vissza a

III.

kérdéshez, ahoz, hogy a feltétlen fizetési kö-telezettség ellenértékét miben keressük? Mi-ként biztosítsuk a várost az esetre, ha a vállalkozó esődbe jut, vagy a várost kényszer megváltásba kergetné.

Mint már említettük, a bizottság azon megoldást kereste, hogy ugy a külső hálózat mint a telep berendezése azonnal a város tulajdonába menjen át. De ez esetben a te-lep berendezést is meg kellene váltani, ami a fentiek szerint előnytelen.

Megoldás lenne az is, hogy csak a külső berendezés menjen azonnal a város tulajdonába át. Kérdés az, hogy kellő ellen-érték-e ez? Ezen megoldás esetén azonban egészen át kellene dolgozni a megváltásra vonatkozó intézkedéseket. Mert ellenmondás

tél már vége felé járt.

Egy borus márciusi délután Szentérdy ismét ott ült az ebédlőben a kandalló mel-lett szemben az arcképpel.

Semmi sem zavarta körülötte a han-gulatos csendet melybe beléolvadt az öreg óra egyhangú ketyegése...

Lassanként lebecsátkozott az alkonyat szürke szárnyaival és eljöttek a suhanó ár-nyak, magukkal hozva a mult emlékeit...

A kandalló tüze fantasztikus árnyakat rajzolt a női arcképre és szinte az élet lát-szatát lehelte rá, amint elborult és ismét fellobogott...

Hogy meddig ülhetett így, maga sem tudja. Addig nézte a szép asszony képét, ameddig elnyomta a buzgóság. De azért ál-mában is látta a mosolygó ajkakat és a mély-séges fekete szemeket...

Egyszer aztán a hangját is meghallotta... Ijedten rezzent föl és zavartan né-zett szét maga körül...

A szép asszony kilépett az aranyrá-mából... Ott állt előtte...

Kalap volt a fején és modern uti ruha simult karcsu alakjára.

A kastély szakácsnője letette az égő

lámpát az ebédlő-asztalra.

Beatrix kacagva csapta össze a két kezét.

— Hát maga így vigyáz a mi kasté-lyunkra? Szép ör mondhatom, aki alszik!

Az ifju fölugrott és ajkaihoz emelte az asszony keztyüs kis kezét.

— Hazajött!,... Itt van!... Isten hozta!

— Igen. Eljöttem rendet csinálni a lakodalomra. — Beatrix hátranyult a két karjával és levette a kalapját. — Mert Pes-ten csak az esküvő lesz, a lakodalmat itt tartjuk meg. Kendreő Tóni is így akarja. Hát maga talán meg sem kapta az eljegy-zési értesítést, hogy nem gratulált?

Az erős ifju elszintelenedett.

— Tehát csakugyan ez lett a vége?

— No hiszen az előrelátható volt, mi-helyt megérkeztünk Pestre. De azért én Tó-nit ilyen szerelmesnek nem képzeltem volna. Az ifju ott állt tántorogva, mint a ha-lálra sebzett nemes vad... Mintegy gépie-sen mormogta:

— Tudtam, hogy Pesten elrabolják tő-lem...

Az asszony kerekre nyílt szemekkel

nézett rá.

— Engem? Hisz nem rólam van szó.

— Hát kiről?

— Tóni bátyám házasodik.

— Tóni? Kit vesz el?

— Jesszusom! Hiszen maga semmit sem tud. Hát a másik Tónit veszi el. Hisz 6 leány, Kendreő Antónia. Ezt csak megir-tuk tán magának?

Az ifju érezte, hogy minden vér a szive fölé túlul, édes meleggel töltve el egész lényét. A másik Tóninak egy perc alatt minden büne meg volt bocsátva.

— Igen — szolt az asszony elragadó kacérsággal. — Én itt vagyok. Nem kellett-tem Pesten senkinek. Meg aztán... össze-hasonlítottam magát a többiekkel, akiket azóta megismertem és... ez az összeha-sonlítás nem az ő előnyükre ütött ki... Mindnyájan nagyon szerelmesek voltak... a vagyonomba. Ez az egész.

Az ifju ekkor már karjaiban tartotta az asszonyt, aki pirulva rejtette arcát széles keblére...

Vége.

volna az, hogy ami ma a tulajdonom, azt holnap váltsam meg.

Helyes e azon megoldás melyet például Csurgó választott? Ott, ha a vállalkozó csődbe jut, vagy a világítási üzemet nem folytatja, a község a különben is reá hátramló hálózatot díjtalanul birtokába venni jogosult. Ezen rendelkezés nem-e von csőd esetén, egy kétséges megtámadási pert maga után?

Egy más megoldás, ha ezen esetekben a város által fizetendő évi 4500 korona a szerződés hátralévő idejére tőkésítettnek és ez eként előálló tőke levonásba hozatnék azon összegből, melyet a városnak a megváltásért fizetnie kellene.

V.

Kérdés tárgyát képezhetné, hogy a város fizethet-e 4500 koronát a közvilágításért? Ezen kérdésben azonban már határozott a képviselőtestület.

VI.

Nehéz kérdés még az is, hogy megváltás esetén mit fizessen a város a vállalkozónak. A beadott ajánlat szerint:

1. Az első 20 üzem évben a vállalat egyáltalán meg nem váltható.

2. 21—30 üzem években a megváltás alapjául szolgáló leltár értékén felül fizetendő 50.000 korona.

3. 31—40 üzem években a leltári értéken felül 30.000 korona.

4. 41—49 évekig csakis a leltári érték fizetendő.

Ez ellen azonban a szakértőknek a következő észrevételei voltak: 1. Tul hosszú időben van megállapítva a meg nem válthatóság ideje, 2. A befektetési tőkén fölül fizetendő összegek ne fix összegben, hanem a megváltási tőke bizonyos %-ban állapítsák meg. 3. A 31—40 évek között megváltás esetén csak a leltári érték fizetessék, 40 év után pedig a leltári tőkéből is egy bizonyos %-ék vonassék le.

Az indokok röviden a következők: A vállalkozó minden ellenérték nélkül jut a villanyüzem kizárólagosságához. Tehát megváltás esetén ezen kizárólagosságért ellenértéket a város nem is fizethet. Más volna a helyzet akkor, ha pl. a vállalkozó a tiszta nyereségének bizonyos %-át a városnak ellenérték gyanánt visszaadná. Így is szép értelemmel jut a vállalkozó, mert hisz a megváltás tárgyát képező dolgok részben úgy is leirattak, részben üzemre alkalmatlanok, részben elavultak és ezeknek teljes értékét megkapja a vállalkozó. Másrészt a városnak arra kell ügyelni, hogy megváltás esetén a befektetési üzemtőke ne legyen oly nagy, hogy ez által a jövedelmezőség veszélyeztetve legyen.

Ezekben akartuk ismertetni azon kérdéseket, a melyek a tervezet elbírálásánál ütköző pontok lehetnek. Aki ezeket egy kis figyelemre méltatta, elfogja ismerni, hogy nehéz kérdések felett kell döntenie.

Végezetül még egyet. A döntésre hivatottak ne hagyják figyelmen kívül azt, hogy most nem egy rövid lejáratu szerződés felett határoznak, 50 év meghalad egy emberöltőt. Ha jól és helyesen lesz ezen szerződés megoldva, a város jövő fejlődésének egy alapját vehetjük meg ezzel, de ha meggon- dolatlanul és rosszul határoznak, gyerme-

keink és unokáink is átkozni fognak az elkövetett és helyrehozhatatlan hibákért.

Vége.

A Délsomogy olvasóihoz!

Január elsejével tizenkettedik évfolyamába lép a „Délsomogy“. Ebből az alkalomból új előfizetést nyitunk lapunkra.

A „Délsomogy“ úgy politikai állásfoglalásában, mint társadalmi, közgazdasági és irodalmi szerepében hű marad eddigi multjához. Az a függetlenségi politika, amely e lapot nagy hagyományaihoz hiven eddig irányította, ezentulis mindenben vezér elve lesz.

Elöre törekvő városunknak és környékének szüksége van egy olyan organumra, mely minden magán és klikk érdek kiküszöbölésével egyedül és tisztán a közérdeket szolgálja. Azért is főtörekvésünk arra irányul, hogy személyes érdekek mellőzésével mindennemű a közérdeket érdeklő panaszok és sérelmek ellen latba vessük minden erőnket.

A „Délsomogy“ hű krónikása lesz ezentulis is a napi eseményeknek s elfogulatlanul fogja azokat bírálni. A „Délsomogy“ fel fogja ölelni minden a kulturát, közgazdaságot és társadalmat illető kérdéseket s ezeket mindig liberálisán és demokratikusan fogja tárgyalni. A szépirodalmi részt illetőleg igyekezni fogunk, mindig valami újat és vonzót nyújtani, hogy t. olvasóink legkényesebb igényeit is kielégítsük.

Kérjük t. régi előfizetőinket, hogy amiként 11 évig hiven kitartottak mellettünk és támogattak bennünket, ezen támogatást most se vonják meg tőlünk, sőt arra kérjük őket, hogy ismervén lapunkat, azt terjeszteni és ajánlani sziveskedjenek.

A t. olvasóközönséget pedig arra kérjük, hogy lapunkra előfizetni kegyeskedjék, mert egy a közönség szolgálatában álló lapnak erőt a küzdelemre olvasóinak minél nagyobb többsége és bizalma adhat.

A „Délsomogy“ pedig 11 éves fennállása alatt megmutatta, hogy erre hiven és becsülettel rászolgált.

Az előfizetési díjak maradnak a régiéek!

Tisztelt vidéki előfizetőinknek mai számunkban postautalványt küldünk. Helybeliek pedig Kozáry Ede könyvkereskedésében is előfizethetnek.

A t. közönség pártfogását kéri tisztelettel

A Délsomogy szerkesztősége és kiadóhivatala.

— A népszámlálási munkálatok javában folynak, mint értesülünk pár nap mulva el is készülnek, azonban a népszámláló biztosok számát kétfelével szaporítani kellett, nehogy a munka késedelmet szenvedjen.

Apró megjegyzések.

Talán már mindenki tudja, hogy Szigetvár utcáit villamfényvel akarják világítani. A villamos közvilágítás bizony szép dolog, de csak úgy, ha elegendő számú és megfelelő erejű lámpát alkalmaznak, mert a villamos világítástól sem lehet azt a csodát várni, hogy a város közepén felállított villanlámpa nappali fényt árasszon a városra egész a temetőig. Kelletlen oldala a villamos közvilágításnak az, hogy az áramot vezető dróthálózatot különösen ott, a hol a házak alacsonyok, oszlopokra kell erősíteni, ami az utcák szépségének nincsen előnyére, nálunk pedig a szűk utcákon valóságos közlekedési akadály lesz. Azért tehát mentül kevesebb oszlopot kérünk. A világító villamos áram előállítására természetesen egy villamtelepre lesz szükség, amelynek aztan nagy jelentősége lehet a város ipari életében. Tudvalevő, hogy a villamos árammal nemcsak világítani lehet, hanem az kitünő és könnyen alkalmazható hajtóerő is. Ha tehát lesz villamos áram, azt bevezetni és alkalmazni lehet az ipari műhelyekben kisebb-nagyobb ipari gépek hajtására, aminek aztan az ipari fejlődés terén lehetnek jelentős következményei. A villamos közvilágítás kérdése tehát jóval fontosabb, mint első tekintetre látszik.

—o—

Általános rossz szokása a városoknak, hogy minden kulturintézményt a város belsejében, a belvárosban, zsuffolnak össze, azt fejlesztik, dédelgetik, a külső városrészeket pedig elhanyagolják. Ez a rossz szokás persze Szigetvárott is megvan. A közpénzen fölállított iskolák mind a belvárosban vannak; aszfalt burkolatot a belvárosi utcák kapnak még pedig akárhány helyen városi hozzájárulással; a vízvezeték legnagyobb része a város belsejében van; rendőri szolgálatnak csak a belvárosban van valami nyoma, a külvárosban fényes nappal kirabolhatnak az embereket, rendőri segítségre ugyan hiába várnak; az utca tisztogatás és öntözés szintén csak a belső városrészeknek kiváltsága, bár egyben másban ez is városi támogatással történik. A belvárosnak ez a jogosulatlan hatósági támogatása természetesen azt eredményezi, hogy a belvárosi telkek, házak értéke aránytalanul nő, míg a külvároson ez az értékelkedés nincs meg vagy legalább is jóval szerényebb arányban, s ha meg is van, az csak természetes ár-emelkedés s ahhoz a város közönsége egy állérral sem járult, míg a belváros bizony sokat élvez abból, amit a város közjöveldelmeiből csináltak. Hogy ez az állapot nem fér össze az egyenlő teherviselés elvével s hogy a város lakóival szemben ez egyenlőtlen és igazságtalan bánásmód, az kétségtelen, de ezt a külső városrészek jó részt maguknak tulajdoníthatják, mert az ő érdekeiket istápolni hivatott városi képviselők következetesen elmulasztották a külső városrészek fejlesztését követelni. Most egy újabb alkalom készül a külvárosok háttérbeszoritására. A villamos világítás behozatáról van szó, melyből azonban a külvárosokra csak a hire jut, mint a vízvezetékéből, olyan kevés lámpát szántak nekik. A külvárosi városatyák tehát ne azon mesterkedjenek,

hogyan a városi tisztviselők fizetés emelését megakadályozzák, hanem legyen gondjuk arra, hogy a közpénzen fentartott közvilágításból a külvárosi utcáknak is jusson annyi, amennyi az utca *valóságos* megvilágítására szükséges.

H I R E K.

Mint a pillangót.

Mint a pillangót a gyermek,
Üzi, üzi szüntelen:
Egyre üzlek téged én is
Röpke lepke szerelem!
Évek óta tart e hajsza,
Évek óta így megy ez
Szállsz előlem, lelkem érted
Csak hiába epedez.

Kezd kihülni már a szívem,
Hamvadoznak lángjai.
Merre lett, mi benne égett,
Az a tűz, a hajdani?
Általélni fásult szívvel
Ezt az árva életet,
Lángolóan nem szeretni,
Átkozott egy sors lehet!

De az égben ilyen sors
Rólam nincsen írva tár?
Oh nekem kell még szeretni.
Kell szeretni igazán.
Jöjj, tehát ne szállj előlem,
Jöjj, pihenj meg szívemen,
Jöjj, te himes, fényes szárnyu,
Röpke lepke szerelem!

László Andor.

— Vidéki előfizetőink részére mai számkhoz utalványlapokat mellékelünk. Kérjük azokon az előfizetési, esetleg a hátralékban levő díjak befordítását, nehogy a lap expedálásában fönnakadás történjenk.

— Táblabírói kinevezés. Az igazságügyminiszter előterjesztésére a király dr. Horkay Sándor kaposvári törvényszéki bírónak az ítélőtáblai bírói címet és jellegét adományozta.

— A közigazgatási bizottság ülése. Somogyvármegye közigazgatási bizottsága f. hó 11-én délelőtt 9 órakor Makfalvay Géza főispán elnöklésével a megyeház kistermében ülést tart.

— Igazságügyi kinevezés. A király dr. Polgár Kálmán szigetvári kir. járásbírói albirót jelenlegi helyén járásbíróvá nevezte ki.

— A Dalárda Szilveszter estélye. Sikertült mulatságot rendezett Szilveszter-estélyen a Korona szálloda nagytermében a Szigetvári dalosegyesület. A műsor, mint tudósítónk jelenti, egész precízen és jól folyt le. Ugy a dalosok, mint az egyes szereplők, kitétek magukért, miért is bő tapsban volt részük. A tánc reggel 3 órakor véget ért és a mulatság is akkor végleg befejeződött.

— Sorshuzás. Az 1890. évben született első korosztálybeli hadkötelesek sorshuzása Szigetváron f. hó 12-én délelőtt 9 órakor a Korona szálloda nagytermében lesz.

— Anyakönyvi statisztika a múlt évről. A szigetvári anyakönyvi hivatal hiteles kimutatása szerint Szigetváron 1910 évben 192 születés, 57 házasságkötés és 223 halálozás volt.

— A 48-as honvédek özvegyeinek nyugdíja. A szabadságharcban elhunyt azon honvédeknek özvegyei, akik 1849. év után, de az 1867-ik év eltelte előtt léptek házasságra, az eddigi rendelkezés szerint nem kapnak az államkincstártól nyugdíjat, hanem csak egy magánalapítványból részesültek negyedévenként nagyon csekély (20—25 korona) segélyben. A miniszterelnök most elrendelte, hogy a folyó év január elsejétől kezdve ezen özvegyek az államkincstártól *rendes nyugdíjat* kapjanak. Azt az összeget, amely ilyformán a segélyalpnál fölszabadul és amelyet eddig ezen özvegyek élveztek, az 1867-ik év eltelte után férjhez ment honvédözvegyek, valamint ezek árváinak nagyobb támogatására fordítják.

— Somogyvármegyei Jurista-Bál. A jövő hó 4-én Kaposváron a „Korona szálló” nagytermében és a Nemzeti Kaszinó helyiségeiben tartandó Somogyvármegyei Jurista-Bálra a következő szövegű meghívót küldte ki a rendezőség: Kaposvár, 1911. évi február hó 4-én, a „Korona szálló és a Nemzeti Kaszinó” helyiségeiben rendezendő Somogyvármegyei Jurista Bálra meghívja a rendezőség. Kezdeté 9 órakor. Személy-jegy 5 korona, család-jegy 12 korona. Jegyek a meghívó előmutatása mellett válthatók Löw Mór és Testvére, Gerő Zsigmond, Kertész és Molnár cégek üzleteiben és este a pénztárnál. A tiszta jövedelimit a rendezőség a Kaposvárot létesítendő „Tüdővész Szanatórium javára fordítja, tehát a fölülfizetéseket köszönettel fogadja. A fölülfizetések Lengváry Ferenc vármegyei aljegyző, rendezőbizottsági pénztáros címére Kaposvárra küldendők és este a pénztárnál fizethetők. A bál védnököi: Csorba Edéné, Dorner Zoltánné, Kaeskovics Lajosné, Kulín Sándorné, Németh Istvánné, Orel Gézáné urnók. Makfalvay Géza elnök. Orf Győző r. b. titkár, dr. Marton Gyula r. b. elnök, dr. Simon István r. b. jegyző. Lengváry Ferenc r. b. pénztáros.

— Ellopott biliárd golyók. Shergula Ferenc barcsi vendéglős panaszt emelt az ottani csendőrsőn, hogy kávéházából 5 darab biliárd golyót 100 korona értékben elloptak. — A lopást csakis a helyi viszonyokkal ismerős egyén követhette el. A csendőrség a nyomozást megindította.

— Kinél van az aranygyűrű? „Még a gyűrű bujdósoba, egyik kézből a másikba,” így szól a régi nóta, melyet társasjátékokban szoktak dalolni a legények és lányok. Ez jut eszünkbe az alábbi esettel is, melynél azonban a gyűrű sohasem kerül meg. Nagy Mari helybeli cselédleány panaszolta a csendőrségnek, hogy még szeptember hó 8-án a Somogyi-féle vendéglőben Söllei János helybeli legény újjáról 12 kor. értékű aranygyűrűjét trefából lehurta s még máig sem adta vissza, tehát ennek fele sem tréfa. Kéri a csendőri urakat, hogy a gyűrűt vegyék el Sölleiktől. Az ám, — de nem lehetett, mert mint a csendőri jelentés mondja, Söllei a gyűrűt 4 koronáért elzalogosította Angyal Pálnak, ez pedig miután Söllei ki nem váltotta, hát már régen eladta valakinek. Sölleit a gyűrű sanszsirozásért megbüntetik.

— Baltával fejbe vágta. Most történt 3-án, hogy Sebők Gábor nagydobszai lakos Berta János mezőőrrel együtt borozott a koresmában s egy pipaszár miatt összeküldöböztek s ezért a csekélységért Berta baltájával Sebők fejét behasította s rajta súlyos sérülést okozott.

— A vízvezeték átvétele. Azon célból, hogy a vízvezeték építésére engedélyezett államsegélyt a község megkaphassa, az orsz. vízépítési igazgatóság közegészségügyi mérnöki osztályának kiküldöttje e hó 4-én itt volt s a kaposvári államépítészeti hivatal kiküldött mérnökével az egész vízvezeték munkálatokat a helyszínen meglekintette, próbákat eszközölt s ekként az egész művet felülvizsgálta. S miután néhány jelentéktelen hiányokon kívül az egész művet jónak találta, jegyzőkönyvet írt fel, melynek alapján az államsegély legközelebb folyósítva lesz. Az észlelt hiányok a téli zord időjárás miatt májusban lesznek pótolandók.

— Mint értesülünk Tichy Aladár vállalkozónak a vízvezeték és pótmunkák elkészítéseért összesen negyvenezer száztizennégy koronában állapított meg a kereseti összege.

— Barcs nagyközségesítése. Barcs község, a mely eddig Drávapálfalva és Somogytarnóca községekkel együtt alkotott körjegyzőséget, folyamodott a miniszterhez az iránt, hogy engedélyezze a nagyközséggé való átalakulását. A miniszter a nagyközségesítést engedélyezte azzal, hogy Drávapálfalva és Somogytarnóca községek ezután is kapcsolatban maradnak Barccsal.

Születés, házasság és halálozás. A szigetvári anyakönyvi hivatal december havi jelentése szerint. Született 8 fiu, 14 leány. Házasság: Horváth András r. k. Haragovics Mária r. k. — Huber Márton r. k. Papp Irén r. k. — Steiner Manó izr. Weiner Netta izr. — Dobó Sándor izr. Laufer Sarolta izr. — Csizmadia Ferenc r. k. Cenzor Róza r. k. — Cincibuch János r. k. Sain Margit r. k. Halálozás. Nemes István 70 év (korh), Árvai Géza 9 hó (korh), Derkács János 3/4 óra, Orsós Mária 12 hó, Bödő Julianna 2 1/2 év, Csizmadia Ferenc 4 év, Rácz Károly 17 (korh), Nagy István 69 év (korh), Pál István 60 (korh), Balázs Mária 1 1/2 év, Patai Istvánné 52 (korh). Minősek József 53, Takács Viktor 2 nap (korh), Krájner József 67 (korh), özv. Zelenik Pálné 74, Matáncsi Imre 13 hó, Lakner Teréz 1 1/2 év, Berta József 59, Miskey Sándor 2 1/2, Bicsor Péter 19 (korh), Pobeysin Mária 4 (korh), Kazán Miklós 66 (korh), Románovics Sándor 2 1/2 hó, Ili István 2 1/2 év, özv. Hanák Miklósné 76 (korh). Angyal Mária 5 éves Horváth Pálné 54 éves Összesen 17.

— Tíz új zóna lesz. Marx János, a Magyar Államvasutak igazgatóságának elnöke már beterjesztette a kereskedelmi miniszter elé azt a tervezetet, amelynek alapján a zónatarifát reformálni fogják. A reformnak az a legfőbb célja, hogy vele a Máv. jövedelmeit fokozzák. Emellett azt a célt is szolgálja, hogy a zónatarifának némely szembeötölő hibáját kiküszöbölje. A zónák számát tizszel főlemelik, de még így is olcsóbb lesz a személytarifa, mint akár Ausztriában, akár Németországban. Legalább ezzel vigasztalja a Máv. az utazó közönséget. Annyi bizonyos

hogyan a Magyar Államvasutak személytarifája a világ összes vasutai között a legolcsóbb. A folyton fokozódó beruházási költségek mellett az Államvasutaknak megfelelő fedezeti eszközökről kell gondoskodnia. Ezek között van a zónadijszabás reformja is, amely felülvizsgálás céljából most a kereskedelmi miniszter elé került.

— **Meglopott kéményseprő.** Sok helyen kívánt Boldog újvet *Bengeri* János helybeli kéményseprő segéd január elsején s ebbe bele is fáradt; miért is már este 8 órakor pihenni tért, de azt nem hitte, hogy hozzá betér *Söllei* János és zsebet kikutatja s 8 korona pénzét ellopja, pedig ez megtörtént, mert *Söllei* maga is beismerte tettét. Fölvan jelentve tehát a büntető bíróságnál.

Az új rendőri bíraskodás.

Ügyészi megbízottak kijelölése.

Az új rendőri bíraskodás, amely január hó elsejével lépett életbe, mint ismeretes, szükségessé tette, hogy azon súlyosabb kihágási esetekben, amelyek a törvény idevonatkozó szakaszai szerint legalább is tizenöt napi elzárással büntethetők, a közbírák ügyészek, vagy ügyészi megbízottak képviseljék.

Meg kell itt jegyeznünk azt, hogy a közbírák képviselők ezidőszereint még nem kötelező. Erre vonatkozólag a miniszter újabb rendeletet fog kibocsátani, amely kellő utasításokat tartalmaz az ügyészek, vagy az ügyészi megbízottak számára.

A jelen pillanatban már rendelkezésünkre áll az ügyészi megbízottak névsora, az egész megye területére.

Kacsavics Lajos alispán ideiglenesen, amíg a törvényhatóság ebben a tárgyban intézkedhetik, a vármegye területén a következő t. ügyészeknek adott megbízást.

Kaposváron: dr. *Obetkó* Károly tb. fő-ügyész. *Szigetváron*: *Szabó* Sándor, *Csurgón*: dr. *Junker* Elek, *Baracson*: dr. *Piszár* Antal, *Lengyeltóiban*: dr. *Berzenyi* Gerő, *Marsaliiban*: dr. *Névy* Zoltán, *Nagyatád*: dr. *Székely* István, *Igalban*: *Mócsy* Lajos és *Tabon*: *Szupits* Dezső tb. vármegyei ügyészek.

Hogyan választanak Angliában?

Angliában azokban a kerületekben kezdődik a képviselőválasztás, ahol képviselő jelöltek nincsen ellenjelöltje. Ezekben a kerületekben a tulajdonképeni szavazás nincs hanem az egyetlen jelöltet megválasztott képviselőnek jelentik ki.

Azokban a kerületekben ahol több jelölt lépett fel, egy napot tűznek ki a szavazásra s e napon reggel 8 órától este 8-ig folyik a szavazás. A választás titkos, de a választási helyiségben kiküldött bizottság ügyel föl arra, hogy visszaélés ne történhessen. A választó megjelenik a bizottság előtt s miután kielégően igazolták, egy cédulát kap, amelyen az összes jelöltek neve van A. B. C. sorrendben. A cédulával a választó egy cellába vonul, ahol annak a je-

löltnök neve elé akire szavaztat adja egy keresztet tesz. Ezte 8 órakor lezárják a szavazást, megszámlálják a szavazatokat s nyomban kihirdetik ez eredményt.

A képviselőket 7 évre választják, ha ugyan nem oszlatják fel előbb az alsóházat amiként most történt, mert a felsőházat képviselőház tulajdonképen 1913-ig maradhatott volna együtt.

A választók száma Angliában igen nagy, bár általános szavazati jog nincsen. A választók 3 csoportra oszlanak: u. m. földbirtokosokra, bérlőkre és lakásbérlőkre, akik legalább 240 kor. évi lakásbért fizetnek. Anglia 24¹/₄ millió férfi lakosa közül mégis 7³/₄ millió, tehát csaknem minden 3-ik férfi egyúttal választó is. A választói jog, az aktív, ugymint a passzív a betöltött 21-ik évvel kezdődik.

A választás költsége Angliában óriási nagy s azt mondják, hogy a legutóbbi választás 70 millió koronába került. Ennyibe kerülnek a jelölt mellett agitáló szónokok, kortesek, az alkalmi költemények szerzői, a plakátok és a kocsik. Nem megvetendő összeget emésztenek fel a népgyűlésekre fölfogadott hivatásos tapsolók sem. Mindezekből láthatjuk, hogy a világ egyik leghatalmasabb és művelt nemzeténél is a választások ép oly csúnyán folynak, akár csak szép Magyarországon.

Azonban vigaszul szolgálhat az angoloknál az a körülmény, hogy az ő képviselőik, ha valamit megszavaznak, azt önmaguknak és saját javukra szavazzák meg, nem pedig Ausztriának és annak javára, mint sejnös ezt a mi parlamentünk kormányparti képviselői teszik.

B.

Aforizmák.

Az üres fej: nevetséges, az üres szív: sajnálni való.

Nincs nevetségesebb, mint mikor két jóbarát egymásnak hizeleg.

Az emberek a nagy eszmék előtt — ritkán, a nagy vagyon előtt — mindig meghajolnak.

Igaz, hogy jóság a szív virágja, de ritka a virágos szív.

Ki önértékét tudja: nem mondja, aki mondja: nem tudja.

Hallgasd végig a fecsegőt és nyugodj meg azon, hogy amit a fül hall, azt nem kell mind elhinni.

Legtöbbször a fiatal asszony csinál öreg hibákat.

Minden nehéz, mit a földön viselnünk kell, csupán egy könnyű: a szomfedőnk fátyola, — de ezt már nem érezzük.

A történelmet emberek csinálják és aki ezt nem hiszi, nem tudja, hogy emberek is írják.

Közgazdaság.

□ **A vetések állása.** A magyarországi vetések állapotáról a hírek kedvezőbbek. Az egerek és férgek pusztulóban vannak, az országszerte beállott havazás hótakaróhoz juttatja a növényzetet. Természetesen csak a tél elmúltával lehet majd biztosabb és megbízhatóbb képet nyerni arra nézve, hogy a férgek mennyi kárt okoztak és a növények hogyan heverték ki azt.

□ **Ha a baromfi nehezen tojik,** szalonát, olajat vagy vaját szoktak alkalmazni. Ezen szerek nem érnek semmit, mert ezek az állat gyomrába jutnak és onnan a bélcsatornán át eltávolítatnak. De a bélcsatornának a tojócsővel semmi összefüggése nincs, mindkettő a kloakába szájadzik. A bajt tehát másképp kell elhárítani. Elsősorban egyik ujjunkat bedugjuk a tojócsőbe, hogy megállapítsuk vajjon a tojócső elég erővel képes-e összehúzódni. Ha igen akkor kevés lenmagpépet jó táblaolajjal összekeverünk, ezt a tojócsőbe befecskendezzük. Az állatot hátrafektetjük, lábait, szárnyait valaki lefogja és óvatos tolással meg nyomással igyekszik a tojást megmozdítani. Ha a tojócső igen elernyed, akkor langyos meleg 2—3 %-os csersavoldatot fecskendezzünk bele. Arra vigyázni kell, hogy a fecskendő épen a tojócsőbe illesztessék be.

Szerkesztői üzenetek.

Dr. T. S. Budapest. Köszönjük, majd válogatunk belőle.

Camilló. Az új szállítmányt megkaptuk.

G. L. Mozgó. Kérdezett közös barátunk címe B. Pest VI. Hegedüs Sándor utca 18.

K. J. Hobol. Nem közölhető.

W. L. Nem jó. Próbálkozzék mással.

Ferő. Azok csak utánoznak bennünket.

Többeknek jövő számunkban válaszolunk.

946 sz.

1910 végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pozsonyi kir. törvényszék 1910 évi 8082 számú végzése következtében dr. Baracs Lajos ügyvéd által képviselt Lusztig Salamon és fia javára 449 K 33 fill, s jár erejéig 1910 évi július hó 27-én foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 2250 koronára becsült következő ingóságok u. m. kész férfi ruhák nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szigetvári kir. járás bíróság 1910 évi V. 369/8 számú végzése folytán 449 K 33 fill, tőkekövetelés, ennek 1910 évi július hó 14 napjától járó 6% kamatai 1/3% váltódíj és eddig összesen 64 K 65 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig **Baracson alperes lakásán** Ország utca 99 sz. alatt leendő megtartására 1911 évi január hó 9-ik napjának d. e. 11¹/₂ órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szigetváron 1910 évi dec. hó 25.

Kllie János

kir. jbir. végrehajtó.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabonakeresk. jelentése szerint
Árak 50 kilogramonként értendők.

Szigetvár, 1911. január 5-én.

Buza	—	K	10,40	10,50
Rozs	—	"	7.—	7,20
Árpa	—	"	7.—	8.—
Zab	—	"	7,20	7,30
Tengeri csöves	"	"	—	5,50
Bukhóny	"	"	7.—	—
Bab	"	"	10.—	—

Budapesti áru tőzsde.

Határidő üzlet.

		Mai árak.
Buza áprilisra	—	10,68
Rozs	—	7,74
Zab	—	8,43
Tengeri májusra	—	5,58

Eladó-téglatelep.

A szigetvári határban egy jó forgalmu téglatelep, közösség megszüntetése végett **szabad kézből eladó.**

A 3 holdas területen 6 ereszes cserépszindely felszer vető deszkákkal és két téglafélszer 20—20 méter oldal takarókkal ellátva. Három szobás cselemlakás zárt sértésórákkal.

Hetvenezeres tégláégető stok-kemence, szénerészre berendezve tetőzettel vasajtókkal, és hozzátartozó tüzelő szerszámokkal, padló deszkákkal.

A vétel részlet fizetésre is törtenhetik.

Verni szándékozók ijanak:

ifj. Kelemen Ferencz és Góbi István

tulajdonosoknak

Hobol u. p. Szigetvár.

Értesítés!

Van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy 1. évi január hó 1-én Szigetváron báró Biedermann Rezső-utca 42 szám alatt

Gőzmosó és vegytisztító flók intézetet nyitottam.

Elvállalok minden e szakmába való fehérmű tisztítást, valamint vegyileg tisztítható bármilyen női vagy férfi öltönyt, gyermekruhát, jelmezt, egyházi ruhát és diszöltönyt. Továbbá csipke, bársony szövet, tuniszi függöny, perzsa szőnyeg, ugyszintén szörmeáru s a legfinomabb szallag és himzéseket is.

Megbizottam:

Krebsz Irén Szigetvár.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve maradtam tisztelettel

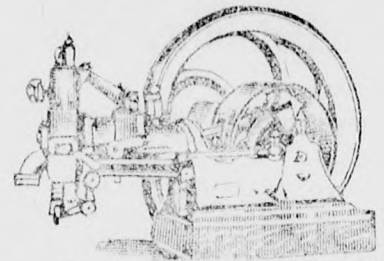
Vargha József

központi gőzmosó és vegytisztító
Pécsett, Ferenciek-utca 12 szám.

Hirdetéseket
jutányos árért vesz fel
a kiadóhivatal
és
Kozáry Ede
könyvkereskedő.

Drezdai Motorgyár rész.-Trs.
Németország egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányu Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum motorokat és lokomobilokat valamint Szivógázmotorokat.
Meglepő ujdonság!

EGYETEMES GENERATORUNKKAL a tényleges lóerő Óránként csak kb. 1 fillérbe kerül. Vezérképviselet:

GELLÉRT IGNÁCZ ÉS TÁRSA

Budapest Teréz-körút 41. Telefon 12—91.
Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fiz. feltételek.

Legcélszerűbb!

Legolcsóbb!

Mindenkinek nélkülözhetetlen

A FRANKLIN KÉZI LEXIKONA

mely három nagy nyolcadrésű kötetben rövid és tömör leírásokban tárgyalja az összes tudnivalókat.

Minden cikkét kiváló szakemberek írták tehát adatai feltétlenül megbízhatók; csak azt öleli fel, amire a művelt embernek tényleg szüksége van s akkora terjedelemben, amennyiben szükséges.

Szövegét száznál több tábla — köztük sok színes — teszi szemléletessé.

A Franklin Kézi Lexikona lesz tehát a magyar közönség mindennapos használatra való, könnyen kezelhető, praktikus és hű tanácsadója.

A három pomnás kötet ára 54 korona.

Az első kötet 1911 elején jelenik meg, a II. és III. kötet rövid időközökben.

Megrendelhető:

Lampel R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál
Budapest VI., Andrássy-út 21. és minden könyvkereskedésben